gemeente GENNEP

MEMO

Aan : College van B&W
Van : Financiën en Control
CC : MT
Datum : 21 september 2026

Onderwerp : Septembercirculaire algemene uitkering uit het gemeentefonds 2026

Aanleiding

Op 15 september is de septembercirculaire 2026 verschenen. Deze circulaire is de vertaling van de Miljoenennota van de rijksoverheid. Deze circulaire bevat informatie over o.a. De Wet Versterking regie volkshuisvesting, BTW compensatiefonds, accres Beschermd Wonen en de actualisatie van het volume accres en LPO-accres op basis van de Miljoenennota 2027.

Via deze memo wordt u geïnformeerd over het actuele financiële beeld. Het is gebruikelijk deze memo ter kennisname te brengen aan de raad door ze toe te voegen aan de stukken bij de 2e trimesterrapportage 2026. De financiële gevolgen zijn vertaald in de 2e trimesterrapportage.

Financiële gevolgen van de septembercirculaire 2026 voor Gennep

De septembercirculaire en verwerking daarvan leidt in totaliteit tot de volgende mutaties ten opzichte van de meicirculaire en op de laatste berekening uit onze begroting 2026 en meerjarenbegroting 2027-2029 incl. de mutaties uit de 2e trimesterrapportage.

Verwacht meerjarig structureel begrotingssaldo na septembercirculaire 2026 (bedragen x € 1)				
Omschrijving	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Effect septembercirculaire 2026	214.000	402.000	402.000	270.000
Begrotingssaldo na 2e trimesterrapportage 2026	**1.836.000**	**1.464.000**	**1.351.000**	**1.292.130**
Structureel begrotingssaldo na 2e trimesterrapportage 2026*	-220.000	863.000	749.000	691.000

*(*gecorrigeerd saldo met incidentele baten en lasten)*

Aandachtspunten

De belangrijkste ontwikkelingen uit de septembercirculaire 2026:

- BTW-compensatiefonds
    - Het BTW-compensatiefonds heeft een plafond. Dit plafond muteert jaarlijks met het accrespercentage. In 2026 bedraagt het BCF-plafond voor gemeenten € 4.7 miljard. Jaarlijks wordt bij de septembercirculaire een voorschot verstrekt op de verwachte onderschrijding. Het rijk verwacht dat de declaraties voor 2026 onder dit plafond blijven. Echter op basis van voorgaande jaren is er juist een overschrijding van het plafond te verwachten. Hiermee is bij de berekening van de septembercirculaire rekening gehouden.

- Uitvoeringskosten wet Inburgering
    - In het bestuurlijk overleg van 25 juni 2026 is er tussen de minister voor Werk en Participatie en de VNG overeenstemming bereikt over een tegemoetkoming op de uitvoeringskosten inburgering.
- Versterking regie volkshuisvesting
    - In het kader van de Wet versterking regie volkshuisvesting ontvangen gemeenten middelen voor zowel de uitvoeringskosten als de integrale dienstverlening.
- Accres beschermd wonen
    - Vanaf 2027 vindt indexatie van de integratie-uitkering Beschermd wonen plaats volgens de accressystematiek van het gemeentefonds. De middelen voor beschermd wonen wordt uitgekeerd aan de centrumgemeente.
    - Er is nog geen definitieve ingangsdatum vastgesteld voor de volledige doordecentralisatie (overheveling van budgetten van de centrumgemeente naar alle individuele gemeente) van de middelen van beschermd wonen.
- Commissie van Ark (deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd)
    - De commissie is per 1 januari 2026 opnieuw geïnstalleerd met de specifieke taak om de voortgang en de financiële effecten van de hervormingen in de jeugdzorg te monitoren. De commissie van Ark brengt momenteel de voortgang van de gemaakte afspraken tussen het Rijk en de VNG in kaart. Zij toetst of de gezamenlijke inspanningen daadwerkelijk leiden tot een beheersbaar en financieel houdbaar jeugdstelsel. Een belangrijk aandachtspunt is het monitoren van de beoogde besparingen. Vanaf 2026 zouden de maatregelen uit de Hervormingsagenda jeugd fors gaan opleveren, terwijl de zorgkosten in de praktijk juist blijven stijgen. De verwachting is dat eind 2026/begin 2027 de commissie een advies hierover uitbrengt.

Bijlage 1: nadere toelichting financiële effecten

De financiële gevolgen zijn hieronder aangegeven per onderwerp, met tussen haakjes het jaar waarop het betrekking heeft:

Accres algemene uitkering (2026 e.v. jaren)

In de septembercirculaire 2026 is een nieuwe raming voor het accres 2027 en verder opgenomen. Deze raming is gebaseerd op de actuele raming van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp) door het Centraal Planbureau (CPB). Het volume accres wordt gebaseerd op een 8-jaars historisch gemiddelde (t-9 t./m t-2) van de ontwikkeling van het bbp.
De LoonPrijsOntwikkeling (LPO) wordt gebaseerd op de prijs bruto binnenlands product (pbbp). De indexatie voor inflatie volgt de prijs bbp van het lopende jaar. Voor alle jaren is de prijs bbp bijgesteld.

Hoeveelheidsverschillen/ uitkeringsfactor (2026 e.v. jaren)

Naast de mutaties in de algemene uitkering die worden veroorzaakt door wijzigingen in de maatstafgewichten en de wegingsfactoren als gevolg van beleidsmatige maatregelen, wordt een deel van de mutatie veroorzaakt door wijziging van aantallen in de maatstaven. Dit heeft gevolgen voor de hoogte van de algemene uitkering.

Overig

Onderstaande middelen zijn gereserveerd voor de uitvoering van genoemde taken

Uitvoeringskosten inburgering (2026)

Uit een onderzoek naar betaalbaarheid van de Wet Inburgering 2021 voor gemeenten, blijkt dat gemeenten een tekort hebben op de uitvoeringkosten. Dit tekort wordt grotendeels veroorzaakt door grote aantallen inburgering plichtige. Hiervoor ontvangen gemeenten nu extra middelen

Landelijke aanpak adres kwaliteit (LAA) (2026)

In 2023 is de wetswijziging van de Wet basisregistratie personen in werking getreden. Gemeenten kunnen adressen controleren waar een verhoogd risico bestaat op een incorrecte inschrijving. Voor deze taak zijn incidenteel nog middelen beschikbaar gesteld.

Europese richtlijn energieprestaties van gebouwen (EPBD IV) (2026)

Gemeenten ontvangen voor tranche 1 een bijdrage voor de bijkomende uitvoeringslasten, extra toezicht en handhavingskosten.

Spreidingswet (2026)

Vanuit de spreidingswet hebben gemeenten een nieuwe taak gekregen in het zoeken naar opvangplekken. Hiervoor ontvangen zij middelen.

Wet versterking regie volkshuisvesting uitvoeringkosten (2026 e.v. jaren)

Met de inwerkingtreding van het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting ontstaan extra werkzaamheden voor de medeoverheden. Deze werkzaamheden (incidenteel en structureel) hebben financiële gevolgen voor gemeenten. Hiervoor ontvangen gemeente middelen.

Wet versterking regie volkshuisvesting integrale dienstverlening (2026 e.v. jaren)
Naast de uitvoeringskosten ontvangen gemeenten ook middelen voor het bijstellen van hun Wmo-beleidsplan. Naar aanleiding van de inzichten over de opgave op het gebied van wonen met zorg moet de gemeente aangeven in hun Wmo-beleidsplan hoe ze in samenwerking met aanbieders zorgdragen voor integrale dienstverlening (wonen, zorg en ondersteuning).

Onderwijshuisvesting (2027 e.v. jaren)
Het voorstel onderwijshuisvesting gaat in op 1 januari 2027. Gemeenten worden verplicht een integraal huisvestingsplan voor onderwijshuisvesting vast te stellen, met geraamde investeringsbedragen per schoolgebouw, het onderwijshuisvestingsbeleid, en een beschrijving van elk schoolgebouw.

IBO problematische schulden (2027 e.v. jaren)
Het kabinet heeft vroeg signalering ingevoerd om problematische schulden in een zo vroeg mogelijk stadium aan te pakken. Partijen voeren verbetermaatregelen door met als doel om het bereik van de doelgroep te verdubbelen en ongewenste uitval van de deelnemende doelgroep te halveren. Deze middelen zijn bedoeld om vroeg signalering beter in te richten.

Impulsbudget sociale infrastuur (2027 e.v. jaren)
Het impulsbudget sociale infrastructuur is een tijdelijk geldpakket van het Rijk om gemeenten en sociaal ontwikkelbedrijven (mensontwikkelbedrijven) toekomst bestendig te maken. Dit budget is toegekend tot en met 2034.

Bijlage 2: tabellen met financiële onderbouwing effecten

In onderstaande tabel is opgenomen per jaarschijf hoe de ontwikkeling van de Algemene uitkering is opgebouwd. De bedragen die zijn aangeduid als algemene middelen kunnen ingezet worden als zijnde vrij besteedbaar.

Jaar	Uitkomst septembercirculaire 2026	Procedure
2026	€ 351.290 positief	Verwerken bij de 2e trimesterrapportage 2026 Algemene middelen € 213.977 Overig, kosten nog niet meegenomen in de begroting Landelijke aanpak adreskwaliteit € 5.784 Uitvoeringskosten inburgering € 21.890 Eur.richtlijn energiepre staties € 2.520 Spreidingswet € 28.652 Volkshuisvesting dienstverlening € 9.322 Volkshuisvesting dienstverlening € 69.145
2027	€ 493.370 positief	Verwerken bij de2e trimesterrapportage 2026 Algemene middelen € 401.773 Overig, kosten nog niet meegenomen in de begroting Impulsbudget soc. infrastructuur € 2.013 Onderwijshuisvesting € 850 IBO problematisch schulden € 13.739 Volkshuisvesting: dienstverlening € 2.815 Volkshuisvesting uitvoeringskstn € 72.180
2028	€ 493.289 positief	Verwerken bij de2e trimesterrapportage 2026 Algemene middelen € 401.692 Overig, kosten nog niet meegenomen in de begroting Impulsbudget soc. infrastructuur € 2.013 Onderwijshuisvesting € 850 IBO problematisch schulden € 13.739 Volkshuisvesting: dienstverlening € 2.815 Volkshuisvesting: uitvoeringskstn € 72.180

2029 e.v. jaren	€ 361.433 positief	Verwerken bij de2e trimesterrapportage 2026 Algemene middelen € 269.836 Overig, kosten nog niet meegenomen in de begroting Impulsbudget soc. infrastructuur € 2.013 Onderwijshuisvesting € 850 IBO problematisch schulden € 13.739 Volkshuisvesting: dienstverlening € 2.815 Volkshuisvesting: uitvoeringskstn € 72.180

De effecten worden conform de financiële verordening verwerkt.